

**ŽMONIŲ SU NEGALIA TEISIŲ STEBĖSENOS KOMISIJA
PRIE LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIAUS TARNYBOS**

**2020 M. VASARIO 24 D. POSĖDŽIO
PROTOKOLAS**

2020-03-03 Nr. NKP-5

Vilnius

Posėdis vyko 2020 m. vasario 24 d., 9.30 – 12.00 val., Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (Gedimino pr. 11, Vilnius).

Dalyvavo: Žmonių su negalia teisių stebėsenos komisijos prie Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos (toliau – Komisija) nariai: Kristina Dūdonytė, Dalia Mikalauskaitė, Dovilė Juodkaitė. Posėdyje taip pat dalyvavo Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau - SADM) Tikslinės pagalbos skyriaus vedėja Daiva Zabarauskienė, Neįgaliųjų reikalų departamento programų stebėsenos ir kontrolės skyriaus patarėja Lina Gulbinė, Socialinės apsaugos ir darbo ministro vyriausioji patarėja neįgaliųjų klausimais Eglė Čaplikienė.

DARBOTVARKĖ:

1. Komisijos iš Neįgaliųjų reikalų departamento siūlomo teminio sąrašo pasirinktų tyrimų temų derinimas ir aptarimas.
2. Komisijos siūlomo stebėsenos tyrimo temos „Žmonių su negalia mokymosi visą gyvenimą lygios galimybės“ aptarimas.

1. SVARSTYTA. D. Juodkaitės išrinkimas 2020 m. vasario 24 d. Komisijos posėdžio sekretore.

NUTARTA. Pritarti (bendru sutarimu).

2. SVARSTYTA. Vyko ilga diskusija ir tyrimų temų aptarimas. Komisija pažymėjo, kad iki šiol visi Neįgaliųjų reikalų departamento (toliau – NRD) tyrimai buvo atliekami tik apklausų būdu ir niekaip nebuvo nagrinėjama, kaip esama situacija atitinka Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių komiteto (toliau – Komitetas) dokumentų nuostatas – Konvenciją ir Rekomendacijas Lietuvai. Be to, Komisija

pažymėjo, kad apklausų rezultatai nebuvo niekaip naudojami jokiems tiksliniams sprendiniams. SADM atstovės siūlė teminį tyrimą dėl "Darbo sąlygų, darbo aplinkos prieinamumas neįgaliesiems Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje ir įstaigose, kurių savininkė ministerija yra.", tačiau Komisija nesutiko, kad toks tyrimas būtų atliekamas iš stebėsenai skirtų lėšų, nes tokį tyrimą savo pavaldumo įstaigose SADM gali atlikti iš ministerijos lėšų.

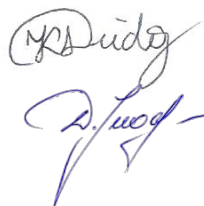
NUTARTA. Komisijos pasirinktos (iš NRD pasiūlyto sąrašo) tyrimų temos su SADM atstovėmis: neįgalųjų NVO vaidmens veiksmingumo, ginant ir atstovaujant neįgalųjų teises ir interesus, vertinimas; bendruomeninių ir grupinio gyvenimo namų teikiamų paslaugų psichikos ir intelekto negalią turintiems asmenims kokybės vertinimas.

3. SVARSTYTA. Diskusija vyko dėl Komisijos pasiūlytos tyrimo temos "Žmonių su negalia (ypač su intelekto ir psichosocialine) galimybės mokytis visą gyvenimą", išskaidant tyrimą į potemes: 1) kaip Komiteto dokumentai įgyvendinti ikimokyklinio ir pradinio ugdymo srityje; 2) kaip Komiteto dokumentai įgyvendinti pagrindinio/ bendrojo ir profesinio ugdymo srityje – kol kas nebus tiriama, dėl išteklių stygiaus; 3) kaip užtikrinimas pagal JTO dokumentų nuostatas suaugusių žmonių su negalia mokymasis visą gyvenimą. Komisija išsakė nuomonę SADM atstovėms, kad norėtų dalyvauti, formuluojant tyrimų kriterijus (ir/ar metodiką) bei į visus tyrimus įtraukti akademinės bendruomenės atstovus. Posėdžio pabaigoje NDR atstovė pasakė, jog kovo mėn. bus pristatytas didelis tyrimas dėl grupinio gyvenimo namų, tad galimai temos „Bendruomeninių ir grupinio gyvenimo namų teikiamų paslaugų psichikos ir intelekto negalią turintiems asmenims kokybės vertinimas" tyrimas galėtų būti pakeistas į kitą temą.

NUTARTA. NRD atlieka tyrimą kaip Komiteto dokumentai įgyvendinti ikimokyklinio ir pradinio ugdymo srityje. Komisija atlieka tyrimą - kaip užtikrinimas pagal JTO dokumentų nuostatas suaugusių žmonių su negalia mokymasis visą gyvenimą. Bendrai nuspręsta, kad, dėl išteklių stygiaus, kol kas nebus tiriama, kaip Komiteto dokumentai įgyvendinti pagrindinio/ bendrojo ir profesinio ugdymo srityje. Kadangi Komisija nėra susipažinusi su minimu jau atliktu NRD tyrimu dėl grupinio gyvenimo namų kokybės ir pan., tai kaip galimos papildomos pakeitimo temos, buvo aptartos dvi: 1) neįgalųjų aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis proceso ir pačių priemonių kokybės vertinimas.; 2) kaip asmenims su negalia teikiama teisinė pagalba; kaip teisinėje sistemoje vykdomas Konvencijų ir Rekomendacijų įgyvendinimas.

Komisijos pirmininkė

Komisijos sekretorius

Kristina Dūdonytė

Dovilė Juodkaitė